Írta: Adminisztrátor
2021. november 02. kedd -

Szabadka, 2021. november 2. - **Elértük, hogy eltörölték a kollektív bűnösséget, a tények feltárása és nyilvánosságra hozatala pedig intézményes szinten történik, mert meggyőződésünk volt, hogy a múlt tisztázása teremti meg azt a jelent, amellyel olyan biztonságos jövő építhető, amelyben minden nemzetnek egyforma lehetőségei és közös céljai vannak** - hangsúlyozta Pásztor Bálint, a Vajdasági Magyar Szövetség alelnöke és a szabadkai városi képviselő-testület elnöke az 1944-1945-ben kivégzett ártatlan áldozatok tiszteletére rendezett keddi, szabadkai megemlékezésen.

Hozzátette: halottak napján Bácskában a legtöbben nemcsak a saját halottaikra emlékeznek, hanem az 1944 őszén elkövetett megtorlások áldozataira, azokra, "akik életükkel fizettek egy korábbi ugyanilyen igazságtalan öldöklésért, anélkül, hogy esélyük lett volna az igazságra".

"Ők azok, akiket a bosszú és mellette a legrosszabb emberi tulajdonságokból fakadó cselekedetek ragadtak el, és akiket még elsiratni sem lehetett nyilvánosan. A gyászt, a rettegést, az igazságtalanság számonkérését a megbélyegzéstől és a további borzalmaktól való félelem váltotta fel. Családok vesztek oda, mentek tönkre, települések tizedelődtek meg. A fájdalom, a félelem, a számonkérés helyett a titkolózás, a tényfeltárás helyett a tagadás évtizedekig tartott" - részletezte Pásztor Bálint. Aláhúzta: "ekkora veszteség és ekkora igazságtalanság nem történhet soha többé, és ilyen hosszú ideig tartó tényfelderítés és tagadás sem".

A magyar és a szerb köztársasági elnök 2010-ben megállapodott abban, hogy felállítanak egy akadémiai vegyes bizottságot, amely a második világháborúban és azt követően elkövetett tetteket vizsgálja. A megbékélési folyamat kulcspillanata volt, amikor a második világháborúban kivégzett ártatlan magyar és szerb áldozatok tiszteletére 2013-ban Csúrogon emlékművet állítottak, amelyet Áder János magyar és Tomislav Nikolic akkori szerb elnök jelenlétében adtak át, és a két államfő közösen hajtott fejet az áldozatok emléke előtt.

Egy évvel később, 2014-ben pedig - hét évtized után - megszületett az a szerbiai rendelet, amely eltörölte a mészárlásokban legsúlyosabban érintett három település, Csúrog, Zsablya és Mozsor magyar lakosságának kollektív bűnösségét kimondó, a negyvenes évek végén született jogszabályt. Aleksandar Vucic jelenlegi elnök - akkor még miniszterelnökként - részt vett az 1944-1945-ben kivégzett ártatlan áldozatok tiszteletére rendezett szabadkai megemlékezésen. Az volt az első alkalom, hogy a szerbiai vezetés a szabadkai emlékműnél lerótta kegyeletét.

A Szabadkán található, Vergődő madár nevű emlékmű annak a Szabadkáról és környékéről elhurcolt több mint ezer - főleg magyar, horvát és német - embernek állít emléket, akit 1944 őszén a temetőben végeztek ki szerb partizánok. Az emlékmű mellett található márványtáblákon 852 áldozat neve szerepel, a táblák elkészítése óta azonban újabb 273 áldozat maradványait találták meg.